

Hyvää joulun odotusta

Joulukuu 2019, Norjan ja Ruotsin arktisen alueen rakennusprojektit 87 miljoonaa €

Vuoden 2019 yhteenlaskettu arvo näille kuukausiraporteillemme oli 5,7 miljardia € joka on paluu vuoden 2017 lukuihin. Pohjois-Norjan yhteenlasketut tarjoukset 2019 olivat noin 4,2 miljardia € ja Pohjois-Ruotsin 1,5 miljardia €. Arvio alueen tarjouspyynnöille vuonna 2020 on noin 5 miljardia euroa.

Pitänee muistuttaa, että näissä raporteissa ei ole mukana kovin montaa julkista tarjouskyselyä, joten kyllä tämä lähialueemme lännessä on hyvä mahdollisuus yrityksillemme.

Koillisväylällä tapahtuu

Japani rakentaa jäänmurtajan arktiselle merelle. Aluksen on tarkoitus valmistua Vuoden 2020 loppupuolella. Alukseen suunnitellaan tutkasysteemi joka satelliittien avulla näkee jään paksuuden ja ohjaa tarvittaessa aluksen turvallisemmalle reitille, jolloin perässä kulkevat laivat säästävät polttoainetta.

Venäjä on rakentamassa kaksitoista uutta sääasemaa Koillisväylälle. Sääasemien on tarkoitus valmistua vuoden 2020 aikana.

Russia Discovery myy 27 päivän turistimatkoja Koillisväylälle hintaan 22 000 – 30 000 USD. Matka alkaa Anadyr kaupungista 23 elokuuta 2020 ja päättyy Murmanskiin 18 syyskuuta. Kuluneella vuodella Koillisväylä oli jäästä vapaa elokuun puolivälistä lokakuun loppupuolelle.

Uutisia Pohjois-Norjasta

Sähkömiehiä Norjan tarpeisiin Hyvä uutinen on, että muutamat oululaiset yritykset ovat saaneet sähkömiehiä Norjan projekteihin. Työluvut sähkömiehille Norjassa ovat olleet murheen aiheena jo useamman vuoden mutta nyt näyttää, että yritykset ovat oppineet Norjan DSB (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap) prosessin. BusinessOulun oma norjalainen Maja Terning voi auttaa asiassa.

Talvi on suomalaisille sähkömiehille hiljaisempaa aikaa, joten on hienoa, että yritykset voivat yhteisillä Norjan projekteilla työllistää henkilökuntaansa läpi vuoden.

Suhdannekatsoa 2020 Pohjois-Norja Konjunkturbarometer löytyy www.kbnn.no sivulta. Kuluneen vuoden aikana on Nordland/Troms/Finnmark väkiluku vähentynyt noin 2000 henkilöllä. Tämä on suurin pudotus 20 vuoteen. Muutto etelän isoimpiin kaupunkeihin on syy väkiluvun pienenemiseen. Työttömyys Pohjois-Norjassa on 1,8% verrattuna koko Norjan 2,2% joten työvoiman tarve on suuri ja keskipalkat noin 50 000 € vuodessa, joten menijöitä pitäisi olla.

Pohjois-Norjan öljy- ja kaasuteollisuus lisää vauhtia uusilla, jo avatuilla Goliat ja Aasta Hansen, kentillä. Vuonna 2022 avataan Johan Castberg ja sen jälkeen Wisting ja Alta/Gotha. Vuosien 2014 ja 2015 toimintaan liittyvät investoinnit olivat 20 miljardia NOK vuositasa. Näihin lukuihin ei päästä mutta luultavasti tuo Johan Castbergin avaus lisää investointeja, jotka yhdessä jo toimivien kenttien kanssa tulevat olemaan 10 miljardin NOK tasoa. Ennuste öljyn hinnasta vuonna 2022 on 54 dollaria ja se tulee vaikuttamaan tuleviin uusiin, ei vielä päätettyihin, investointeihin vuoden 2022 jälkeen. Yritykset, jotka nyt toimivat Norjan öljy- ja kaasuteollisuudessa, 23 kpl, maksavat kuluvan vuoden aikana 147 miljardia NOK veroja. Tämä on 53 miljardia NOK enemmän kuin vuonna 2018 ja 63% kaikesta yhtiöverotuksesta Norjassa.

Kalateollisuus Puola, Ranska ja Tanska ovat suurimmat vientimaat Pohjois-Norjan lohelle. Puolassa ja Tanskassa tapahtuu myös valkoisen kalan, kuten turskan, jalostus. Volyymit ovat kasvaneet ja samoin kilohinnat, joten kalateollisuudella menee hyvin. Täi ja viherlevä ongelmat

ovat kuitenkin vaikuttaneet negatiivisesti kalan kasvatuslaitoksiin. Brexit on uhka turskan viennille Englantiin samoin kuin protektionismi ja vähentyneet vapaa kauppa sopimukset. Positiivista on kuitenkin kasvava tietoisuus merenelävien terveyttä edistäviin vaikutuksiin.

Rakennusteollisuus Suurimmat investoinnit ovat asuntojen sekä tuuli- ja vesivoimaloiden rakennusprojekteissa. Infraa rakennetaan, joten tieprojektit, lentokenttäprojektit ja sairaalapojektit tulevat olemaan myös merkittävä osa rakennusprojekteista. Tulevana vuonna 2020 odotetaan uusia määräyksiä lainaehtoihin joita tullaan kiristämään mikä vaikuttaa pientalorakentamiseen negatiivisesti.

Sähkö tulee korvaamaan fossiiliset polttoaineet Sähköntuotanto Pohjois-Norjassa on tällä hetkellä noin 25 TWh joka tarkoittaa että pohjoisessa tuuli- ja vesivoimalaprojektit lisääntyvät sillä Norjan sähköntuotannon pitää kasvaa 30-50 TWh..

Uutisia Pohjois-Ruotsista

Haaparannan profiloituminen ”gateway to Sweden” kaupungiksi on johtanut jo yhteydenottoihin joissa suomalaiset yritykset kyselevät yrityksen perustamiseen liittyviä asioita sekä mahdollisuudesta vuokrata liiketiloja. Tomas Björnfot vastailee kysymyksiinne suomen kielellä numerossa +4692226041

Tarjolla Haaparannalla on esim. liiketilaa, kaupan, varastoinnin ja tuotannon tarpeisiin kiinteistössä joka sijaitsee IKEA:n läheisyydessä. Tarjolla olevien tilojen kokoluokat 500 - 1000 - 3000 - 6000m².

Suhdannekatso 2020 Pohjois-Ruotsi Konjunkturbarometer löytyy sivulta

www.norrlandsfonden.se

Västerbottenin ja Norrbottenin läänit ovat riippuvaisia kaivosyhtiöiden Boliden ja LKAB sekä SSAB:n ja paperitehtaiden investoinneista. Suhdanne on palaamassa normaaliin muutamien hyvien vuosien jälkeen.

Rakennusteollisuus Norrbottenissa palaa normaaliin suhdanteeseen ja Västerbottenissa rakentaminen hiipuu mutta Skellefteå on siellä poikkeus johtuen Northvoltin akkutehtaasta. Northvolt tulee työllistämään noin 2500 henkilöä. Siitä johtuen asuntojen ja infran rakentaminen Skellefteåssa kasvaa aina vuoteen 2025.

Kaivosteollisuus LKAB ja Boliden tekevät hyvää tulosta, joten kaivosteollisuudella menee normaalia teollisuutta paremmin mutta isompia investointeja ei ole tulossa lähivuosina.

Rautamalmin hinta on pudonnut 93 dollariin tonnilta, kun se oli 125 dollaria vuoden alussa.

Metsäteollisuus odottaa huonompia aikoja ja varastot kasvavat. Sahoilla menee huonosti ja sama näyttää jatkuvan myös tulevana vuonna.

Paperi ja massateollisuus suhdanne on pudonnut pakkasen puolelle ja uusia lomautuksia on luvassa.

Työttömyys ennuste 2020 Norrbottenissa 5,7%, Västerbottenissa 5,4% ja koko Ruotsissa 6,5%.

Rakentamista Pohjois-Norjassa, joulukuu 2019, 38 kohdetta, 480 MNOK

Lisää Norjan julkisia kilpailutuksia löytyy www.doffin.no

1. Uusi urheiluhalli Tromssan Storelva, 1 rakennus 2 kerrosta 2800 m². 90 MNOK
Tilaja: Tromsø kommun, Jörgen Drangfelt.
2. Hammaskliniikan laajennus Tromssassa, 8000 m², TANN utvidelse. 60 MNOK
Tilaja: Troms fylkeskommune, Arild Myklebust.
3. Uusi monitoimihalli Målselv Troms fylke, 1 rakennus 1 kerros 1600 m², 50 MNOK
Urakoitsija: Storegga Entreprenör As Bardufoss, Eivind Olsen.
4. Kontrolliasema tiellä E6 Stormyra Narvik. 45 MNOK
Urakoitsija: Narvik Bygg As, Anders Brakken

5. Uusi laituri Fv17 Jektvik Rodoy, Nordland fylke. 30 MNOK
Urakoitsija: Hak Entreprenör As, Alta.
6. Uusi palvelutalo, 2 rakennusta 1 kerros 6 asuntoa 500 m2, Aldersund Luroy. 25 MNOK
Urakoitsija: B-G Entreprenör As Mo I Rana, Hugo Möllersen.
7. Palvelutalon laajennusta, 1 rakennus 4 kerrosta 300 m2, Sleneset omsorgssenter. 15 MNOK
Urakoitsija: B-G Entreprenör As Mo I Rana, Hugo Möllersen.
8. Palvelutalon laajennusta, 4 asuntoa 260 m2, Konsvik omsorgssenter. 15 MNOK
Urakoitsija: B-G Entreprenör As Mo I Rana, Hugo Möllersen.
9. Näköalapaikka tielle Fv 816, Henningsværveien Nordland fylke. 15 MNOK
Urakoitsija: Thore Magnussen og Sonn As, Berit Tora Sand.
10. Viemäreiden uusimista Narvikissa, Bergselvdammen Langsletta. 15 MNOK
Urakoitsija: Brødrene Killi As Harstad, Tore Killi.
11. Höyrylaiva laiturin kunnostusta, Båtsfjord havn. 15 MNOK
Tilaja: Båtsfjord Havn Kf, Oystein Jorgensen.
12. Uutta infraa Altaan, Prestegårdsbakken boligområde. 15 MNOK
Tilaja: Alta Sentrumutvikling As Mo I Rana, Roar Otto Andersen.

Pienempiä, alle 10 MNOK kyselyjä 26 kpl, yhteensä noin 90 MNOK: vesivoimala, paloaseman laajennus, terveysaseman laajennus, uudet tilat jalkapalloseuralle, uusia vesiputkia sekä meren pinnan alla kulkeva vesiputki, infraa pientaloalueelle Lakselviin, uusia lumiesteitä, leikkipuisto, puitesopimus talvitienhoitoon, rannikkoalueiden suunnitelmatöitä, rakennusten purkutöitä, kuitukaapelitöitä jne.

Rakentamista Pohjois-Ruotsissa, joulukuu 2019, 22 kohdetta, 391 MSEK + LKAB:n projektit

Lisää Ruotsin julkisia kilpailutuksia löytyy www.opic.com

Esimerkkejä LKAB:n 31 tarjousmahdollisuudesta <http://supplier.lkab.com/Notice/NoticeList.aspx>
Asuintojen saneerausta Malmbergetissä, 80 MVA muuntaja, konsulttityö koskien laadun seurausta kaupunkien muutossa, kaksi kaivosporan alustaa, vesinäytteitä, asuintalon rappujen korjausta, lämpöpumppu ja jäähdytyskone kompressoriin Vitåforssin kaivoksessa, 45 MW lämmönvaihdin hukkalämmölle, pölynestosysteemi maanalaisen kaivoksen huoltojunaan, traktoritasku kaivokseen, magneetin erottaja malmikivestä, kuljetushihnan purkutöitä, asfaltti töitä Vitåforssin kaivoksessa, tuhkan ja kaasun mittausta Kiirunan, Svappavaaran ja Malmbergetin kaivoksissa, melunmittausta, **uusia asuntoja Gällivaaraan, 100-120 kpl + 25 rivitaloa/paritaloa, teollisuushalli Gällivaaraan** jne.

1. Tien 365 uusimista välille Anttis-Lovikka, 13 km leveys 90 tonnin kuljetuksille. 200 MSEK
Tilaja: Trafikverket Region Nord, Bo Harnemo, Luleå.
2. Lukion laajentamista Luulajassa, 3000 m2, Praktiska gymnasiet Vattenormen 2. 50 MNOK
Tilaja: Galären i Luleå Ab, Gunnar Thålin.
3. Uusi teollisuushalli Uumajaan, 2200 m2, 25 MSEK
Tilaja: Umeå Logistikpark Ab Umeå, Kenneth Edlund.
4. Uusi urheiluhalli (padelcenter) Bodeniin, 1200 m2. 15 MSEK
Urakoitsija: Jek Gruppen i Norrbotten Ab Boden, Jan-Erik Samuelsson.
5. Rakennuksen muutostöitä asuinnoiksi, 4600 m2, Komvux Vasaskolan Umeå. 15 MSEK
Urakoitsija: OF Bygg Kb Umeå, Andreas Hansson.
6. Urheiluhalli Bjurholmiin, Lilla Castorhallen, Västerbotten. 15 MSEK
Tilaja: Castorhallen i Bjurholmen ek för.

7. Rakentajaa etsitään 14 tontin talon rakentamiseen, Kiirunan Jukkasjärvi, Norr om Fotvägen etapp1.
15 MSEK. Tilaaja: Kiruna kommun, Josefine Gadeborg.

Pienempiä, alle 10 MSEK kyselyjä 15 kpl yhteensä noin 56 MSEK:

Kävely- ja pyörä tunneli Skellefteåssa, armeijan ”puhdas tila”, uusi sairaalan apteekki, vanhainkodin laajennusta, uusia autonpesu halleja, kylpyhuoneiden ja kattojen korjaustöitä, ravintolan uudistamista, merikaapeli, varastotila jne.